

El Xarxanet, pda. de Torís (XXX, 153.7), que pot resultar simplement del ll. CIRCINATU 'tallat en rodó' (d'on el cast. *cercenar*) > mossàr. *čerčēnāto* arabitzat com **čarčānāt* (per imela). El nus de parònims degué consistir no sols en la suma de CERCETU + CIRCINATU, sinó que també s'hi complicaria el grup del ll. CIRCINNUS, 'circell, sarment de vinya' i 'tirabui-xó, cabells ondulats en espiral' d'on vingué el mot lleonès, trasm. i gall. *cenceno* 'tigeta vegetal caragolada', 'caramell' etc. (o tota la família estudiada en l'art. *cenceno* del DECH) (II, espt. 26b41ss., 27a15ss.).

De CIRCINNU espt. vindria, en el mossàrab arabit-zat *čārčān*, d'on *Xarxant* pda. de Serra Calderona (XXX, 64.12), però encreuant-se amb CERCETU (*Xar-xet*) i *Xarxanet* es pronuncia amb la -t d'aquest, i probt. en un sign. de 'alzinar amb branques caragolades'.

¹ Mot independent d'aquells, de creació expressiva, germà del gr. dial. *kikinnoi* «blens, cabells que es deixen caure descuidadament» (p. ex. Teòcrit, XIV, 4.)

XAUTENA

Pda. d'Artana (XXIX, 161.14), sens dubte d'un àrab *čāyūtain* 'dues viles' dual d'un moss. *čēyūte* CIVITE. var. vg. del ll. CIVITAS 'ciutat' que ja sabiem perpetuat en mossàrab, pels NLL *Chīte*, *Belchīte*, d'Andalusia i Aragó, DECH s.v. *ciudad*, n.1.

XAVESTRE, Pla de ~

Pda. munt. del Genovés (XXXII, 7.7) de PLANA SILVESTRIS 'plana bosquetana' passant per *planāč arbēstre* en el parlar arabit-zant dels moriscos (que confonien l/r, i per això es perdé la l per dissim⁹ en -čab-).

Xeca, V. *Xica*.

EL XELAR, Fesa del ~

Nom d'una fesa, o bifurcació de la Sèquia de Gavarda (XXXI, 136.9): pot venir-li d'un celler (o soterrani) proper a aqueixa fesa, format amb CELLARIUM, amb el tractament mossàrab de -LL- i l'evolució en -ar pròpia de molts parlars mossàrabs (ETC II, 1255, i supra a art. *Carò*). De CELLA 'cel·la, celler' de *La Xala* (amb ā arabit-zant), te. Xixona (XXXII, 92.5).

EL XENILLET

Pda. de Torrent (XXX, 141.22), col·le. en -ETUM de

la planta *senill*, amb š morisca.

XEPOLELLA

En la ciutat antiga de València. Entre els noms de carrers i places; «no hace mucho tiempo que aún permanecían los de *Boatella*, *Chepolella*, *Baño d'en Nuno* ...» Chabàs (*El Arch.* I, 225, III, 188). Sovint en el Rept. «mezquita de *Xapolella*», vid. *Xupolella*» (*Bof.* 301, 214); Chabàs hi cita també «*carraria Xopolella*», 304, «*Chepolella* de Arch., vicus» 536, 620, i *Xupolella vicus*, 231. Després 1238: «illam carrariam in Valencia que dicitur de *Chepolella*» (Huici I, 287).

¹⁵ Evident derivat mossàrab del ll. CEPULLA, nom d'una varietat de ceba (cat. *cibolla*, DECat., cast. *cebolla*). La term⁹, probt. s'explica per la constr⁹ CARRARIA CEPULLARIA 'carrer on venien cebes i verdures totes' > moss. *čepolāira*; amb la r=l dels moriscos se'n faria *-eila*, refós en *-eila*.

D'un altre derivat de CEPULLA: *El Xapolar*, pda. d'Alcalà de la Jovada, oit *el čapolár* allí (XXXIII, 127.20), mentre que S.Guarner recull *el Xapolat* en cobles locals (*Misc. Fabra*, 397, 381). Col·lectius formats, aquest amb -ETUM (pron. arabit-zada -at), i aquell amb -ar equivalent sufix romànic, -ar (-ARE); també indicaren un var. *Xarpolar* deguda a la contam⁹ *d'eixarpar* o del *serpoll* nom de planta.

XERIMPOLO, Bassa de ~

čerimpólo, te. de Orís (XXX, 154.20). Potser alteració d'un moss. *cerifólo* (canviat en -polo pels moriscos amb l arabit-zant i ultracorrecció de les pron. àrbigues de p com f): és nom de planta CAEREFOLIUM, que ha donat el cat. *cerfull*, dial. *sardaboll* (DECat. VII, 675a38), cast. *perifollo* (DECH III, 745a27ss.) i el nom de poble xurro (mossàrab) *Xarafuel* (val. *Xarafull*).

XERNA, Algepsar de ~

⁴⁵ Te. Llosa de Ranes, pron. *čěrna* (XXXII, 39.11). Pot resultar per alguna comparació de forma, o per mitjà d'un sobrenom de persona, del nom del moixó *xerna*, recollit a Alcoi per *AlcM* i per Enric Valor (DECat. IX 512b2) és un ús translatiu del nom de peix *xerna*, prolongament mossàrab del ll. ACERNIA.

«*Ari Abixerni*» figura com nom d'un morisc, a. 1408, en la llista de moriscos de l'Arx. de Cervera: De *Abi-* genitiu de *Abu-* i el mateix sobrenom en una variant amb la i de ACERNIA o derivat nisba en *î*.